

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.407/2017/4.

A tanács tagjai: . Harter Mária a tanács elnöke
. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró
. Varga Edit bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője:
Ügyvédi Iroda
(ügyvédi iroda címe;
ügyintéző ügyvéd neve)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ügyvéd
(ügyvéd címe)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
a felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
ári Törvényszék
1 Pf. 21498/2016/3.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:
ári Járásbíróság
9 P. 20150/2016/32-II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 3.344.300 (hárommillió-háromszáznegyvennégyezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló bank, akit a szerződéskötés során a perben nem álló Bank képviselt közokiratba foglaltan 2008. január 9-én „ingatlan jelzálogjoggal biztosított, devizában nyilvántartott,

jelzálog-típusú kölcsönszerződést" kötött a felperessel és a perben nem álló egyetemleges adóstársával. A szerződő felek rögzítették, hogy a bank 2006. október 26-án 10.330.000 forint összegű kölcsönt folyósított a felperesnek és adóstársának, a 2006. október 26-án folyósított kölcsön törlesztésének céljára. A perbeli kölcsön összegét 13.700.000 forintban határozták meg azzal, hogy azt a hitelező CHF-ben tartja nyilván. A kölcsön összegének CHF-ben való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történik, amelyről a hitelező a folyósítási értesítő megküldésével tájékoztatja a felperest. A felperes azt is tudomásul vette, hogy a kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és az egyéb költségek a folyósítást követően CHF-ben kerülnek megállapításra. A hitelező a bank által alkalmazott deviza vételi és eladási árfolyamot a bankfiókokban teszi közzé. A hitelező a kölcsönt - a folyósítási feltételek teljesülését követően - forintban folyósította, a kölcsön deviza összegét a folyósítás napján (2008. január 15.) érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon állapította meg. Az induló teljes hiteldíj mutató (a továbbiakban: THM) évi 7,25% volt, a kölcsön ügyleti kamatát évi 4,95%-ban, a kezelési költséget évi 2,04%-ban határozták meg azzal, hogy a hiteldíj (kamatt és kezelési költség) változó mértékű, amelyet a hitelező egyoldalúan megváltoztathatott. A kölcsön futamidejét 300 hónapban, a törlesztő részletek számát 300-ban határozták meg. A tőke és a hiteldíj (kamatt, kezelési költség) havonta minden hónap 4. napján vált esedékessé egyenletes törlesztéssel. A szerződés megkötésének napján a törlesztő részlet összege a bank által 2008. január 7-én alkalmazott deviza eladási árfolyam figyelembevételével 632 CHF volt. Az egyes törlesztő részletek fizetendő forint összegét a hitelező a bank által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozta meg. A szerződés III. pontjában a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy a szerződés alapján a felperes terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként a felperesnek a hitelezőnél vezetett számlái és a hitelező bizonylatai alapján készített közjegyzői tanúsítványt fogadják el. A felperes alávetette magát annak, hogy a terhére fennálló kölcsön és egyéb járuléktartozás összegét a végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is a hitelező felkérésére az előbbiekben vázolt módon a közjegyző tanúsítsa.

A szerződő felek szerződésüket 2009. július 8-án módosították: a felperes elismerte, hogy 2009. július 6-án teljes tartozásának összege 86.369,16 CHF, 2009. július 6-tól 2009. december 4-ig pedig módosították a fizetési feltételeket, a törlesztő részletek havi összegét 100.000 forintban határozták meg.

A szerződésszerű visszafizetési kötelezettség teljesítésének elmaradása miatt a hitelező 2010. augusztus 13-án azonnali hatállyal felmondta a jogviszonyt. A felmondást 2010. augusztus 19-

én közokiratba foglalták. A bank a követelését az alperesre engedményezte, aki közokirat záradékolásával 2013. november 13-án végrehajtást kezdeményezett a felperes ellen.

A felperes keresete, az alperes védekezése

- [2] A felperes a Pp. 369.§ a) pontjára alapított keresetében, az ellene indult végrehajtás megszüntetését kérte. Álláspontja szerint a végrehajtani kívánt követelés érvényesen azért nem jött létre, mert a szerződés csak forintban tartalmazza a szerződés tárgyát, devizában nem, az árfolyamrés mint költség feltüntetése elmaradt, a szerződő felek nem határozták meg, hogy milyen számítási mód alapján állapítja meg a bank a vételi árfolyamot, nem tüntették fel, hogy a hitelező a kölcsön összegét mikor folyósítja, nem állapítható meg a törlesztő részletek összege és száma. Előadta, hogy a bank jogellenesen mondta fel a jogviszonyt, mert felmondását olyan hátralékos összegre alapította, amely téves, hiszen tartalmazza az egyoldalú szerződésmódosításból és az árfolyamrésből eredő tisztességtelenül felszámított összeget is, továbbá tisztességtelen az a szerződéses kikötés is (és ebből következően az egész szerződés érvénytelen), amelynek értelmében a hitelező nyilvántartásait fogadták el annak megállapításakor, hogy a teljesítése szerződésszerű-e. A tisztességtelen kikötés alapján a közjegyző ténytanúsítványt nem állíthatott volna ki, mindemellett tisztességtelen a bizonyítási teher megváltoztatása az ő hátrányára.
- [3] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvelése szerint a hitelező érvényes szerződést kötött a felperessel.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - kis részben indokolásbeli eltéréssel - helybenhagyta. Az ítéletek indokolása szerint a szerződő felek forintban meghatározták a kölcsön összegét, és abban is megállapodtak, hogy a kölcsön összegének devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történik. A kölcsön folyósításának napja nem egyezett meg a szerződés megkötésének napjával, hiszen a kölcsön folyósításához a folyósítási feltételeknek kellett teljesülniük, amely feltételek teljesítése nem a hitelezőtől függött. A szerződéskötés időpontjában nem lehetett előre meghatározni, hogy az egyes folyósítási feltételek mikor fognak teljesülni, mikor kerül sor a kölcsön folyósítására, a bank a folyósítási feltételek megvalósulását követően folyósította a kölcsönt. A kölcsön forint összegét (lerovó pénznem) a szerződő felek meghatározták, a bank pedig naponta közzétette az általa forgalmazott devizák árfolyamát, így a kirovó pénznemben egyértelműen kiszámítható volt a kölcsön

összege. Miután a folyósítás időpontja ismertté vált, a kölcsön devizaösszege a szerződés rendelkezései alapján egyértelműen rögzült, kiszámítható lett, a kiszámítás módját a szerződés tartalmazza. Az átszámítás referencia időpontja a folyósítás napja volt. Rámutattak a bíróságok: nem szükséges, hogy a kölcsön összege devizában (kirovó pénznemben) a szerződéskötés napján kiszámítható legyen, elegendő, ha a számítás feltétele rögzül.

A szerződő felek meghatározták a törlesztő részletek számát (300), a törlesztési időpontokat minden hónap 4. napjában jelölték meg és szerződésük tartalmazza a törlesztő részlet összegét, továbbá azt is, hogy az egyes törlesztő részletek forint összegét a hitelező a bank által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg, azaz a szerződés tartalmazza az irányadó átszámítási időpontot, az időpont és az átszámítás árfolyama alapján a törlesztő részlet forint összege az esedékességgel pontosan kiszámítható. Ezen túlmenően a szerződés módosításával érintett időszakra vonatkozóan is konkrétan megjelölték a törlesztő részletek számát és összegét.

Az árfolyamrést mint költséget a szerződésnek nem is kellett tartalmaznia, hiszen azt a hitelező tisztességtelenül számolta fel. A hitelező 2015. április 16-án elkészítette a kimutatást és tájékoztatta a felperest arról, hogy a 3.281,75 CHF tisztességtelenül felszámított összeg elszámolását kérheti, a felperes azonban kérelmet nem terjesztett elő. Az alperes időközben elvégezte a kölcsön forintra átváltását és tájékoztatta a felperest tartozásának forint összegéről. A felperes panasszal nem élt és az átváltás mellőzését sem kérte.

A felperes utoljára 2010. május 28-án törlesztett, 7,42 CHF, azaz 1.417 forint összeget. A hitelező a visszafizetési kötelezettség teljesítésének elmaradása miatt mondta fel a jogviszonyt, felmondást megelőzően 2010. augusztus 4-én 3.906,56 CHF volt a hátralék összege. A felmondás időpontjában a felülvizsgált adatok figyelembevételével is terhelte hátralék a felperest, a hitelező jogszerűen mondta fel a jogviszonyt, hiszen a felmondás feltétele a fizetési kötelezettség megszegése volt. A felmondás érvényességének nem feltétele, hogy a felmondásban a helyes, pontos hátralék szerepeljen, hiszen a felmondás joga csekély összegű hátralék esetén megillette a hitelezőt.

Az elsőfokú bíróság szerint indokolt, hogy a pénzügyi intézmény az általa nyújtott kölcsönrel összefüggő követelését az erre a célra is szolgáló nyilvántartásai, könyvei, kimutatásai alapján állapítsa meg, amely egyben jogszabályban előírt kötelezettsége is és az alapja annak, hogy az ügyfelei részére legalább évente egy alkalommal egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást, kivonatot küldhessen. Nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásainak megfelelően határozzák meg. Nem ütközik a tisztességtelen szerződési kikötés tilalmába az olyan tartalmú szerződéses megállapodás, amely az adós tartozásának fennállását és

mértékét bizonyítottanak fogadja el, feltéve, hogy a pénzügyi intézmény a Hpt. rendelkezéseit betartva teljesíti a fogyasztóval szemben fennálló tájékoztatási kötelezettségét és a közjegyző az adóssal közölt követelés összegéről az irányadó törvényi követelményeket betartva tanúsítványt állít ki. A felperesnek - akár a szerződés felmondása előtt is - lehetősége lett volna arra, hogy kifogásolja a hitelező által küldött számlakivonatokat, az elszámolást követően panasszal éljen, békéltető testülethez forduljon, de a felperes nem érvényesítette a jogait.

A másodfokú bíróság ezzel ellentétben kifejtette: a szerződő felek megállapodása, amelynek értelmében elfogadták, hogy a felperesi tartozás közokirati tanúsításának alapjaként a hitelező számlái, bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítvány szolgáljon, megfordítja a bizonyítási terhet, ezért ez a szerződéses kikötés tisztességtelen, a kikötés érvénytelensége azonban nem érinti a szerződés egészének érvényességét, a „kieső” tisztességtelen kikötés a szerződés egészétől elkülöníthető, s mivel nem érinti a szerződésösszegezését sem, nem akadályozza a közjegyzői záradékolásnak sem.

A felülvizsgálati kérelem

[5] A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a keresetnek helyt adó határozat meghozatala, másodlagosan az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt - a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

Azzal érvelt, hogy a szerződés alapján nem lehet kiszámolni a kölcsön összegét kirovó pénznemben, mert a szerződésből hiányzik a folyósítás időpontjának meghatározása. A szerződés tárgyának meghatározására a szerződéskötés után került sor, a hitelező önkényes értelmezése mellett. Ebből adódóan a szerződés azon pontja, amely a kölcsön összegét forintban tartalmazza, továbbá azt, hogy a kölcsön összegének devizában való megállapítása hogyan történik, tisztességtelen, semmis, hiszen a kirovó pénznem (a deviza) a kötelem mértéke, a lerovó pénznem (a forint) csak a kötelem eszköze, csak segédeleme a szerződésnek, melynek összegét nem is szükséges rögzíteni. Mivel a szerződés elsődleges tárgya a deviza, de ebben nem állapodtak meg, a szerződés létre sem jött. Sérelmezte, hogy a szerződés nem tartalmazza a megállapodást a törlesztő részlet összegét illetően sem, és a szerződés alapján nem lehet is meghatározni a kölcsön havi törlesztő összegét forintban. Megállapodás hiányában nem jött létre a szerződés, ha ki sem lehet számolni a kölcsön havi forint törlesztő részletét. A szerződés nem tartalmazza a deviza alapú kölcsön számítási módját, ez a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseinek érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámolás módszertanának általános szabályairól szóló 42/2014. (XI.7.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 5.§-ában és 1. számú

mellékletében található. Az MNB rendelet hatályba lépése előtt is ez volt a két devizanemű kölcsönök helyes számítási módja, de ha ez hiányzik a szerződésből, akkor a kölcsönösszeg nem számítható ki. A perbeli esetben a kiszámítás mód hiányzik, hiszen a szerződésben nem szerepel sem a kölcsön CHF-ben, sem a törlesztő részlet forintban, és mindezek nem is határozhatók meg. A kölcsön deviza összege a folyósításkor rögzült, viszont a folyósítás időpontja nem szerepel a szerződésben, ezért a szerződés nem is jött létre. A folyósítás időpontja olyan lényeges tartalmi elem, amelyet írásban kellett volna rögzíteni, e követelmény megsértése miatt a szerződés jogszabályba ütközik, semmis. A hitelező a szerződésben nem határozta meg a folyósítás időpontját, csupán egy kiszámíthatatlan, általa egyoldalúan befolyásolható időtartamot. A hitelező forintban határozta meg a kölcsön összegét, ezért ahhoz, hogy a kölcsön összege meghatározott és egyben CHF alapú legyen, meg kellett volna határoznia azt a vételi árfolyamot is, amelynek alkalmazásával kiszámítható a CHF-összeg. Ennek meghatározásához a folyósítási értesítő nem elegendő, hiszen azt csak a hitelező írta alá. A hitelező azt sem határozta meg, hogy milyen számítási mód alapján képezi a bank a vételi árfolyamot, azaz a bank egyoldalúan határozhatja meg a folyósításkor a vételi árfolyamot és ezen keresztül a kölcsön összegét.

Továbbra is fenntartotta, hogy tisztességtelen az a szerződéses feltétel, amely a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg, hiszen lemondott arról a lehetőségről, hogy jogvita esetén kétségsbe vonja az alperes által meghatározott tartozás összegét. A közjegyző a ténytanúsítványt nem is állíthatta volna ki, mert az tisztességtelen szerződéses kikötésen alapul. Az a kikötés, melynek értelmében a fogyasztóval szerződő fél kizárólagosan jogosult annak megállapítására, hogy a vele szerződő fél teljesítése szerződésszerű-e, illetve ami a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára megváltoztatja, tisztességtelen, a tisztességtelenség a szerződés egészének érvénytelenségét okozza, mert így a szerződés teljesíthetetlenné válik. Az alperes nem igazolta a tartozás összegét.

Nézete szerint az adott jogvita eldöntése során figyelmen kívül kell hagyni a DH törvényeket, mert a nemzeti joghoz képest az uniós jog elsőbbséget élvez.

Utalt végül arra is, hogy a jogerős ítélet sérti a tényállás megállapítására vonatkozó és az ítélet indokolására vonatkozó eljárási szabályt.

Az illeték számításának alapjaként 600.000 forintot jelölt meg.

[6] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[7] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[8] A Pp. 270.§ (2) bekezdésében és a 275.§ (3) bekezdésében foglaltak

együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

Az adott esetben a jogerős ítéleti döntés - a felülvizsgálati kérelemmel támadott körben - nem jogszabálysértő, a Kúria egyetért a jogerős ítélet helytálló indokaival is, azokat megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelemben foglalt többirányú érvelés kapcsán mutat rá az alábbiakra:

[9] Mind az elsőfokú ítélet 2016. június 29-ei, mind pedig a másodfokú ítélet 2016. október 26-ai meghozatalát megelőzően már kihirdetésre került a Kúria 1/2016. PJE határozata, amely jogegységi határozat III.2. a) pontjában foglaltaknak megfelelően nem szükséges, hogy a kölcsönadott, folyósított összeg, illetve az egyes törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, az is elegendő, ha mindezek kiszámítható módon vannak meghatározva a szerződésben. Amennyiben a szerződés rendelkezései alapján a kölcsönadott devizaösszeg, a folyósított forintösszeg, illetve a visszafizetendő forintban meghatározott törlesztő részletek egyértelműen kiszámíthatók, a deviza alapú kölcsönszerződés nem ütközik a régi Ptk. 523.§ (1) bekezdésébe.

[10] Az 1/2016. PJE határozat 1. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontja által előírt követelménynek, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével.

A PJE 2. pontja kimondja: a deviza alapú fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a régi Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontja által előírtaknak, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. A törlesztő részletek összege kiszámíthatónak tekintendő, ha a szerződés rögzíti legalább azokat az adatokat és azt a számítási módot, amelyek alapján a törlesztő részletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában az egyes törlesztő részletek esedékességekor pontosan meghatározható.

[11] A perbeli esetben a szerződő felek szerződésükben a kölcsön összegét 13.700.000 forintban (lerovó pénznem) határozták meg azzal, hogy azt a hitelező CHF-ben tartja nyilván. Az így

meghatározott kölcsönösszeg CHF-ben (kírovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható volt a kölcsön folyósítása napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyam alkalmazásával. A folyósítás időpontjának dátumszerű meghatározására a szerződés megkötésének időpontjában nem volt lehetőség, hiszen a kölcsön folyósításához először a folyósítási feltételeknek kellett teljesülniük, a szerződés megkötésének időpontjában nem lehetett azt tudni, hogy a felperes mikor fogja teljesíteni a folyósítási feltételeket. Az a meghatározási mód, amelynek értelmében a folyósítási feltételek teljesülését követően a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történik a kölcsön összegének CHF-ben való megállapítása, megfelelt a szerződés tárgya meghatározásának, a fentiekben vázolt jogszabályi feltételeinek, követelményeinek.

- [12] Ugyanez mondható el a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat illetően is, hiszen a szerződő felek a 300 hónapos futamidejű kölcsön törlesztő részleteinek számát 300-ban határozták meg, a törlesztés minden hónap 4. napján vált esedékessé egyenletes törlesztéssel, a szerződés megkötésének napján a törlesztő részlet összege a bank által 2008. január 7-én alkalmazott deviza eladási árfolyam figyelembevételével 632 CHF volt. Az egyes törlesztő részletek forint összegét a hitelező a bank által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozta meg. A perbeli szerződés tartalmazza a hiteldíj (kamat és kezelési költség) mértékét, a tőkét és a hiteldíjat havonta egyenletes törlesztéssel kellett kiegyenlíteni, ezekből az adatokból és az aktuális árfolyam alapulvételével a törlesztő részletek összege kiszámítható volt. Az első törlesztő részlet összegszerű megállapításán túl a többi részletet az árfolyamváltozás, illetve a hiteldíj változásai miatt értelemszerűen nem lehetett előre meghatározni, de a szerződésben foglaltak alapján azokat ki lehetett számítani mind CHF-ben, mind pedig forintban. Ez a szerződéses konstrukció a szerződés megkötésekor megfelelt a felperesnek.
- [13] Nem érvényességi feltétele a kölcsönszerződésnek az arra vonatkozó kikötés, hogy a pénzügyintézet milyen számítási mód alapján képezi a vételi árfolyamot. Amennyiben a bank által alkalmazott vételi árfolyam nem megfelelő a hitelfelvevő részére, lehetősége van arra, hogy a számára kedvezőbb árfolyamot alkalmazó pénzügyintézettel kössön szerződést.
- [14] Megjegyzi a Kúria: ha a szerződő felek nem határozták volna meg a perbeli szerződésben, hogy milyen árfolyam alapulvételével kell átszámítani a folyósított összeget és a törlesztéseket, akkor a régi Ptk. 231.§ (2) bekezdésének megfelelően alkalmazni lehetett volna a magyar jog vonatkozó diszpozitív rendelkezését, amely szerint a más pénznemben meghatározott tartozást a fizetés helyén

is idején érvényben levő árfolyam alapulvételével kell átszámítani. Ez pedig nem az adott pénzügyi szolgáltató deviza vételi, eladási vagy középárfolyama, hanem a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyama. A 2014. március 15-től hatályos Ptk. 6:45.§-ában foglaltak is ezen értelmezést erősítik, mely rendelkezések a Ptk. hatálybalépése előtt kötött szerződésekre nem irányadóak, de a jogértelmezés számára iránymutatásul szolgálhatnak. A Ptk. hivatkozott rendelkezése szerint a más pénznemben meghatározott pénztartozást a teljesítés helye szerinti jegybank által a teljesítés idején meghatározott árfolyam - ha ilyen nincs, a pénzpiaci árfolyam - alapján kell átszámítani.

Helyesen utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a felperes által hivatkozott MNB rendeletet a hatálybalépését megelőzően több évvel kötött (perbeli) kölcsönszerződésre nem lehet alkalmazni. Az MNB rendelet alkalmazási körét maga a rendelet határozza meg az 1.§ a) és b) pontjában. Eszerint a rendeletet azon fogyasztói kölcsönszerződésre kell alkalmazni, amely az elszámolási fordulónapon megfelel a következő két feltételnek: a fogyasztónak nincs és a fogyasztói kölcsönszerződés fennállása alatt sem volt a fogyasztói kölcsönszerződésből származó fizetési késedelme, illetve a fogyasztó nem áll és a fogyasztói kölcsönszerződés fennállása alatt sem állt fizetés könnyítő program vagy kedvezmény hatálya alatt.

- [15] Megalapozatlan a felperes azon felülvizsgálati érvelése is, amely szerint a hitelező kizárólagosan jogosult lett volna annak megállapítására, hogy a felperes teljesítése szerződésszerű-e. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza a Kúria: a hitelező a maga részéről eleget tett a szerződésből eredő kötelezettségének, hiszen folyósította a kölcsönt, ezt követően pedig a saját érdekében állt, hogy figyelemmel kísérelje a visszafizetést. Ha a hitelező nem találja szerződésszerűnek az adós teljesítését, nem zárható el attól, hogy felszólítsa a teljesítésre és a felszólítás eredménytelensége esetén felmondja a jogviszonyt.

Nem jogsértő hogyha a pénzügyi jogszabály (a Hpt. és a Számviteli törvény) rendelkezése alapján követelésének nyilvántartására köteles, a tartozás összegének közlésekor a saját kimutatásait veszi alapul. Mindez a követelése (a jelen esetben a felperes tartozása) összegének megállapításához szükséges, de nem biztosít kizárólagos jogosultságot a pénzügyi jogszabály számára, hiszen az adós vitathatja a végrehajtani kért tartozás összegét.

- [16] A bizonyítási teher megváltoztatásával kapcsolatos szerződéses kikötés tisztességtelenségét megállapító jogerős ítéleti döntés - erre vonatkozó felülvizsgálati vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelem hiányában - nem volt tárgya a jelen felülvizsgálati eljárásnak.

Rámutat a Kúria: ha az említett kikötés tisztességtelensége folytán „kiesik” a szerződésből, ez nem jár azzal a következménnyel, hogy a

végrehajtás megszüntetése iránti perben a bizonyítás az alperesre (a végrehajtást kérőre) hárul, mert nem a kieső kikötés telepíti a bizonyítási terhet, hanem a Pp. rendelkezései. A Pp. 164.§ (1) bekezdésének megfelelően a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Ha az adós nem kifogásolja időben a hitelező által kimutatott tartozást és az végrehajtási szakba kerül, a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a bizonyítás az általános szabályok szerint a pert indító adóst (felperest) terheli: a Pp. 164.§ (1) bekezdésének megfelelően rá hárul annak igazolása, hogy nem tartozik, vagy nem a kimutatott összeggel tartozik.

[17] Megalapozott a felperes arra vonatkozó felülvizsgálati érvelése, hogy a nemzeti jogokhoz képest az uniós jog elsőbbséget élvez, de ez nincsen kihatással arra, hogy a felek jogvitájának elbírálása során alkalmazni kellett a DH törvényekben foglaltakat.

[18] Eljárási szabálysértést a perben korábban eljáró bíróságok nem követettek el, a felülvizsgálati kérelem e vonatkozásban sem alapos.

A Pp. 24.§ (2) bekezdés g) pontja alapján a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a per tárgy értékének megállapításánál azt a végrehajtási összeget kell figyelembe venni, amelyre a végrehajtási jog megszüntét állítják, ez az összeg jelen esetben nem 600.000 forint, hanem 33.443.417 forint.

[19] A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében - nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján - indokolásbeli kiegészítéssel - hatályában fenntartotta.

Záró rész

[20] A Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazásra kerülő Pp. 78.§ (1) bekezdés szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes viseli a saját felülvizsgálati költségét. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, megtérítést igénylő felülvizsgálati költsége nem merült fel, ezért erről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a 14.§-ban foglaltak alapján az állam viseli.

[21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. december 18.

. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró,
dr. Varga Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

BB

bírósági ügyintéző